
Œ
83

Recueil 3 pieces

L Paquier ... multis ali ... ais duran ... prof du

Mathematique

Cotte 77 – Prix – 3 ll

.P. Rec. 3. pieces

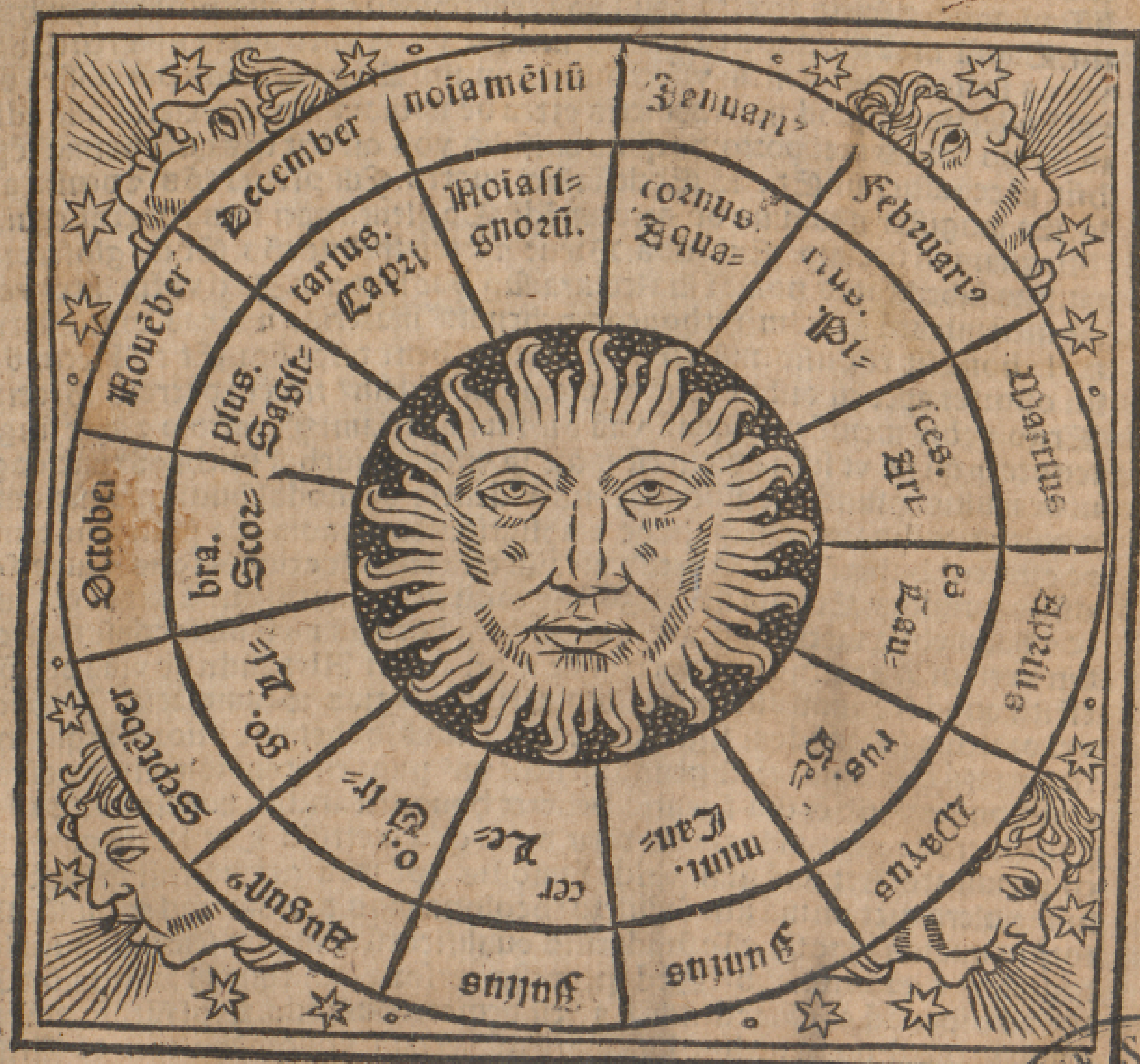
1. ortwini gracij siue charitatiui gemma
prenosticationum super orizontem generalem
et specialem ad magnum annum platonis
durans exclusiue. 1517. livre burlesque

2 pronostication avec lalmanac perpetuel pour trouver
pasques les douzes signes, jours fortunez. et la
flaubotomie pour conserver le corps en sante

3. thesaurus musices. messanæ 1500

Gēma prenosticationū

ponderata supra orizontem generalem et specialem. illuminatissimi discretissimi ⁊ notabilissimi viri magistri Ortvvini Gracij siue charitatiui: Artiste et Astrologiste: et qualificati in multis alijs sciētijs Adusqꝫ magnū annū Platonis durans exclusiue.

¶Reuolutio Anni. M.CCCCC. decimi Septimi in eodem statu permanens vsqꝫ ad centesimum Annū exclusiue.

Cū gratia ⁊ priuilegio

¶ Incipiunt prenosticata mirabilissima

¶ Prouidissimus magister Ortvvinus Charitatiuus artium magister Et doctus in omni scibili Astronomis Coloniēsibus Salutes.

Uoniā vltimato in pfesto noui anni, singularissimi ꝛ scientificissimi viri, habui de nocte mirabilem visionem: solus declinans scampnum in meo studorio: q̄ quidem visio bene durauit tam diu quod iuissetis ꝛ reiuissetis ter aut quater ab porta Egelstein vsq; ad portam. sancti Seuerini. Sic est quod stupenda secreta didici: ꝛ sū illuminatus factus illa nocte in mirabilibus sup mirabilia: que linguis nō licet loqui ꝛ auribus audire: nec calamo scribere: Tamen quia estis michi precordialissimi amici, ꝛ scitis secreta apud vos tenere: ideo, vt prouerbiorum. xxv. habetur, Causā meā tractabo cū amicis meis: ꝛ secreta extraneis non reuelabo: sꝫ vobis scilicet amicis meis visceros͡a intimabo. Et adiuro vos per nostrā amorosā dilectionē: quod non fabuletis extra de nobis: ꝛ si hoc facietis, alia adhuc in scrinio cordis mei porto: de q̄bus auisabo vos q̄n erit tp̄s: quia omnia tēpus hn̄t. Ecclesiastici. iij. Et etiā Ecclesiastici quarto. Fili ꝯserua tp̄s ꝛ deuita a malo. Et magister Ouidius de arte amādi. Tp̄e lenta pati frena docent equi. Et Virgilius in decimo Eneydos: Breue ꝛ irreparabile tp̄s. Et ibi glosator qui multas subtilitates ponit i sua lectura: sup hac materia. Sed vt finaliter veniā ad meū intentū, q: scdm rethoricos debemus materias nostras continuare: et nulla bona fit cōclusio: nisi narratiua fuerint bene disposita. Et etiā secundū Tl͡liū oportet apte cū distinctione dicere: prout videm⁹ fieri in decreto Gratiani. Ergo vobis mentē meā quasi vnā bursam aperiam: Principio ꝛ ante singula scitote ꝙ q̄n sic vt supra dictū est iacui in visione videbat michi qđ tunc cogitaui de multis pfundis ꝛ asperis rebus videlicet de modalibus: suppositionib⁹: ꝛ restrictionibus: ꝛ principalit de ampliationibus quomodo possēz me ampliare quaten⁹ haberē aliquid in tisa mea: in qua sepe est eclipsis solis ꝛ lune: secūdū alchimistas. Et dum sic longo tp̄e cogitassem inueni quod diu in obscuritate ꝛ in tenebris mētis spatiaui, ꝛ quod vsq; huc tp̄s meū male consumpsi q: tā diu versaui in poetriis ꝛ in doctrinale mgr̄i nostri Alexandri de villa dei Quis est ita quod secundū ysidorū in libro Ethimologiarū Grammatica siue poetria vel oratoria (nam idem signt ꝛ equiuoca sunt) debet esse prior in acquisitione scientiarū, hoc sane intelligendo: q: sicut vn⁹ prior est iter monachos post abbatem honorat⁹: sic ēt illa scientia deberet honorificari: sed non fit ita: q: nō est ꝺ pane lucrādo, quare eleganter dixit de ea q̄dā metrista Lac lactis pone cū sacco p ciuitatē. Attamē sum valde famosus ꝑt meā grāmaticā: q: impressate sunt pulcra dictamina siue sedule, a theologalibus personis ad me misse, sic qđ totus mundus me sẜt esse fundatū: ꝛ qualificatū in multis scientiis biuialibus triuialib⁹ ꝛ quadriuialib⁹. Sed q: ex ista cursoria fama qua cū famor nō dāt michi ad bibendū, et cōmedendū, ꝛ nō est deuicta querēdo. Cepi fātasiare secundū cōmune dictū: quod meli⁹ est pauperē ditari quā philosophare: et vt Aristoteles primo Metha. scribit postq̄ acquisiuissent antiqui philosophi victū ꝛ amictū, inceperūt philosophare. Hec itaq; michi fantasiāti, venit ad me i visiōe q̄dam vetula, habēs faciem vt vna antiqua simia: et veniebat volans per caminū studorii mei: ꝛ sedebat supra nigrū cattū, ꝛ habuit vnā bussulā repletā ꝺ viridi vnguēto: ꝛ fecit michi duo plaustra: ꝛ eas posuit retro ābas meas auricu

las et cũ hoc fecisset docuit mihi vnã artẽ, cũ qua bene possem lucrare tot pecunias, quot habeo crines sub plãtis pedũ, et est secretũ sup omne secretũ. Etiam ostendit mihi vnũ libellũ quẽ qñ mentetenus scirẽ tunc essem maxim⁹ astrologista et haberẽ fundamenta ĩ arte cabalistica et sic volauit iterũ pcaminũ cum sono horribili et qꝛ multus murmur venit ad aures meas qꝺ disciplina astrologistica habet cursum et valuationẽ hoc tẽpore ob illam causam memorietenus totũ ex didici libellũ illũ et habeo eũ tã firmũ sicut vnũ murũ. Spero qꝺ lucrabo infinita bona, qꝛ scio oia quare est ꝙ scripsi pnosticata hui⁹ anni: vt homines p totũ mundũ sciant de me loqui, sicut faciũt medicini in altorꝫ theotonicorꝫ patria et in inferiorꝫ videlicet flãdria siue Brabantia versus polũ antarticũ Et nihil volo scribere siue aperire nisi nudã veritatẽ qꝛ vt scribit Halicabas in libro perihermeniarũ Ueritas nõ querit angulũ ⁊ philosoph⁹ quarto Ethicorꝫ Nõ omne qꝺ apparet verũ est. et cũ hoc ad p̄sens hic ptranseo Et nũc volo scipe per capitula opus meũ diuidere et varias auctoritates ex varijs libris cũ magno honore ex iuristis et theologistis et astronomistis neqꝫ celũ neqꝫ terrã attingentes allegar. Ualete in eo q̃ creauit simeã nudo culo, et nũc et in perpetuũ per omnia secula seculorum: sicut canitur in fine psalmorum

¶ Capitulum primũ de super eminentia Astrologie

¶ Edepol varie sunt opiniones auctorũ de sciẽtia Astrologie ⁊ de inuentione eius: qꝛ qdã homines dicũt quod iudei eã primo reppererũt siue, caldei. Aliqui quod assirij eã inuenerũt: sed nihil ad rhombũ siue propositũ . Ego qꝛ ex visione ⁊ reuelatione habeo meã artẽ: dico et affirmo quod Atlas maxim⁹ gigas eã inuenit: q̃ celũ humeris suis tenuit. Et ratio est, qꝛ põderauit qd esset celũ: nec aliquis meli⁹ possit scire valorẽ vni⁹ rei, nisi q̃ pri⁹ põderauit. Uñ habetur Esaie quadragesimo. Quis mensus est pugillo aquas: ⁊ celos palmo ponderauit. Quis appẽdit trib⁹ digitis molẽ terre: et liberauit ĩ põdere mõtes et colles ĩ statera. Et videre meo (Saluo iudicio meliori) dico quod Athlas fuit ille. Hanc tñ opinionẽ reprobãt quidã poete seculares. Et dicũt, ꝙ secũdũ fabulas Hercules adiuuauit eũ in tenẽdo mũdũ: sed qꝛ Hercules nõ fuit, satis fortis fecit fieri a laboratorib⁹ suis ĩ occidẽte colũpnas et sic decepit Athlãtẽ existentẽ in regiõe oriẽtali qꝛ interim ꝙ Athlas humeris suis tenuit celũ et putaret etiã quod . Hercules socius suus simile faceret: ⁊ nõ luderet antipodiũ tunc Hercules erat euers⁹ neqꝫ deposuit onus suũ sup colũpnas: qꝺ nõ sciuit Athlas. Et sic ille p̄fat⁹ Hercules clãdestine ĩtrauit mũdũ: ⁊ celos ⁊ prexit p cometas p solẽ ⁊ lunã Et sic est ꝙ ille postq̃ oia vidisset filijs ⁊ amicis suis illa reuelauit q̃ nati sunt ex astrologia: ⁊ sic sciũt secreta Astronomie tã bene sicut ego q̃ per reuelationẽ siue visionẽ illã didici Qua propter miror quare Magister Johannes Picus de merãdula cõtra Astrologos scripsit qui non sciuit p̄ma fundamenta ⁊ materialia hui⁹ scientie qꝛ nõ didicit parua logicalia et modos significãdi. Sed qd tũc ẽ ex triplicib⁹ theoricis planetarꝫ volumus cum taliter expedire ꝙ imposterũ ipse ⁊ sui sequaces vellent ꝙ tacuissent: et [illegible] bracas eorum Et hec p presenti dicta sufficiant

¶ Capitulum secundum de Chronocratore siue Chronocratice domino siue domina anni.

¶ Quia iã satis estis informati de inuentione nobilissime scientie Astrologie sic etiã potestis mature deliberare ꝙ ceteras scientias ante vadit quia tractat de rebus altis vltra mundanũ intellectum alioquin si hoc non esset diceretur

a ij

16

Terrelogia siue Terrenomia: sed q̄ loquitur de astris dicitur Astrologia siue
Astronomia. Et quod magis est alias scientias inuenerint Greci: qui sunt ho
mines parue stature. Sed astrosophiam: siue astronomiā sepe noīatā grandes
homines scilicet Gigantes: Et quantum magni paruos excellunt: ita astrolo-
gia ceteras artes precurrit. q̄ nemo est bonus astrolog⁹: nisi ad illā scientiam
natus fuerit: ⁊ ei diuinitus fuerit reuelata: quia scribitur Non est vestrum scire
tp̄a nec momēta Actuum primo. Et Menander Grecus Qui es mortalis ne
sursum inspicias. Etiam dicit Julius firmicus quod q̄ h₃ Engonasim in ascen
dente vel Lyram in quatuor angulis cardialib⁹ nascet̄ astronom⁹: Ergo seq̄t
q̄ astronom⁹ nascitur ⁊ nō fit. Sed nimis longus sum cum istis brodiis: venia
m⁹ tandē vbi conche iacent: ⁊ de domino anni dicamus quatenus per istud
principium bonū finē inueniamus. Nam vt notatur in. c. septimo mense. ff. de
sta. ho. in antiquis. Ubi malum est principium malus finis sequitur. Quaprop
ter debetis attente notare: ne vobis decipiant diuersimoda astrologorū dicta
scribētia de dn̄is siue dominabus anni. Nam in hoc sciendo latet lepus: ⁊ omē
secr etū: quoniā quidē sunt aliq̄ qui Scorpionē pro ascendente in introitu so-
lis in ariete ponūt isto anno et fortasse putant Scorpionē octaue sphere. Sūt
adhuc aliqui: qui ponūt Saturnū cū Mercurio dn̄os elemētorū. Et Martē
cum Mercurio dn̄os elementatorū pro dn̄is siue dominabus anni Et illi qui
hoc scribunt sunt subtiles. Nam elemēta secundum quod dicit Abubaterzat.
in libro caudarum sunt duplicia Quedam sunt principalia ⁊ vocantur Elemē-
tata. Quedam simplicia vt Aer Jgnis Aqua Terra. Sed hec sapiūt quinta-
essentiam: q̄ michi nō est adhuc reuelata. Uerūtamen ex reuelatiōe dico scd̄m
mei proprii capitis fantasiam (saluis saluandis: et ceteris paribus) quod capri
corn⁹ erit hoc anno ascendēs none sphere. vt patet ex stellis. Orionis siue vrio
nis quem dicit Bocatius in genealogodio deorum: quod natus est ex vrina si-
ue mictura Jouis ⁊ corio vnius bouis. ⁊ ip̄ hora decima medietatē celi ascēde
re videtur. Ergo ex predictis possumus colligere: et notabiliter scire q̄ dn̄a
Luna participante cum Marte: erit chronocratrix ⁊ non chronocrator anni
Sicut intellexi ex quodam excurso monacho Jacobita qui pependit cappam
suam supra sepem ⁊ rettulit mihi quod hoc audiuisset ex vno spiritu igneo fa-
miliari⁹ quem habuit in argenteo annulo suo per duos annos quinq̄ horas et
septuaginta minuta. Et hec pro p̄senti sufficiant de istis

Capitulum tertium de anni qualitate in vniuersali.

Consequenter audacter recto ordine procedamus habito domi⁹o siue domi
na anni q̄d est principalissimū in hac scientia: Nam vt dicit Rabbi Scrobbate-
tio libro nigromācie: conclusione octaua: versiculo primo: columpna octuagesi
ma septima circa principium finis. Ubi nō est ordus: nō valet vnum fordus Et
philosophus. xii. metha. bonum vniuersi ɔsistit in ordine hac de causa cōtinue-
mur materiam nostram. Et secundum dicta Porphirii descēdamus a gn̄alis-
simis ad specialissima: ⁊ a notioribus ad notiora put scribit Papias: p̄ p̄mo
igitur: mente tenendū quod omnes Geomātici scribūt in punctis eorū: Satur
nū in duodecima domo sicut erit hoc anno existēte: significare infelicitatē. q̄
domus duodecima vocatur ab iudeanis palaciū inimicicie et carcerū. ⁊ q̄ Sa
turnus erit recept⁹ a ioue in hospitio duodecio circa prostibulū dn̄e Beele Be
rousie ⁊ dn̄e epistorisie: denotat magnū infortuniū p̄ logistis in Colonia p⁹ pu
rificationē: q̄ interuallū erit nimis longū: quia nō poterunt in bursis comede-
re pisces. sed capras ⁊ boues in sale positos q̄d (vt ipsi bene sciūt) malū erit p̄
eis. que vltra hec scio volo tacere propter bonum melius.

Capitulum quartum de quibusdam extrauagantibus.

Et ob causam quia diximus de interuallo nimis longo: nō debetis mirari: est certe nimis longū propter magistros et licenciados. Sed propter sponsos et sponsas et fistulatores nō est nimis longū: quare possem hic arguere ad vtrāque partem affirmatiue et negatiue: quamuis ita sit q̄ Rome et alibi a celeberrimis viris vna mirabilis questio super ista materia ventilatur. Utrum pascha bene in matre ecclesia celebretur die dominica: et vtrum dies boni diei veneris fuit dies veneris Et similia multa. Et videre meo: apparet q̄ bene celebrentur omnia. Quia si pascha nō celebraretur die dominica tunc deberet celebrari die sabbati: quod esset iudaisare. Et si fieret die lune: tunc esset magnū disturbiū in ecclesia: quoniā sic dies nostra dominica esset nostra dies sabbati: quod etiā iudaisare esset. Ergo ideo patet euidēt hoc nichil valere: Preterea: si bona dies veneris: nō fuisset dies veneris: sed iouis aut mercurii: tūc male facimus qd comedimus pisces die veneris: melius esset q̄ comederemus pisces die iouis aut mercurii et vocaremus bonum diem iouis aut etiā mercurii. Sed quoniam hec tangunt fidem volo scribere ad magistrum Jacobum Hogstrat Rome pro vna consultatione.

Capitulum quintum incidentale de mutatione ieiunii et quadragesime

Quadragesima hebraice dicitur (vt scribunt Greci et Asyri) Tesseracoste de hac scribit valde pulcra Sctūs Thomas secunda secunde. q. clxvii. Et predicatores in ambone multa bona de ea predicāt. Et tñ pauci toto corde amēt eā qui faciūt aduersus eam qñ incipiūt venire grādes puisiones. Et sepe quesiui modū quomodo possē tantū facere q̄ non rediret sed nō negligit tēpus suum. Per animā meā dico vobis si velletis michi facere assistentiā, arguerē semel de permutatiōe eius in quot libetis Colonie corā magistris nostris magnis et paruis. Et si tunc possē triūphare: et nō amplius ieiunaremus et comederemus carnes: tūc fecissē bñ facta mea et tūc possemus facere bonū vultū et potare a de equales. Sed expecta aliqualiter qr qñ mecum bene cogito non esset expediens q̄ pmutaretur maxime, qr illo tēpore pisces vigent et halleca humida et sicca tunc capiuntur in partibus inferioribus. Et carnes tunc non ita sunt in abundantia. Et est ratio quia circa illa tēpora boues habent vitulos. Et sues iacēt in puerperio: et capones pariūt iuuenes gallinas. Et antique auce iuuenes aucas: et sic de similibus. Et si tunc antiquiores scilicet patres et matres cōmederētur: tunc nō possent generare: neque infātes suos nutrire. Quare sequeret charistia qr nō haberemus ad comedendū: et sic pauper saccus nichil haberet quo ventrē suum impleret. quod esset magnum inconueniens Sed q̄uis ita est q̄ pisces comedimus bonum esset si nō obligaremur tā stricte ieiunare. sed hec relinquo p nunc disputantibus Ego autem nichil volo sentire contra matrem ecclesiam.

Capitulum sextum continens vnum singularem introductorium: quem illi scire debent: quid prenosticata legere volunt.

Antequam materiam subiectam ad methā pducamus, aliqua sunt pmitēda pter cognitionē sequētiū: quoniā plures in legendo prenosticata errāt et illam curiosam et famosam scientiā derident atque annichilant. Sed quoniam legere et non intelligere est negligere: Et vt scribit Aristoteles. ii. topicorum. scire est nō reminisci: quia scire contigit (quod proprie est Astrologorum) presentia et futura reminisci vero nisi preterita Etiā dicūt quod Astronomi multa fingunt et men-

tiuntur: sed qui sūt tā p̄sumptuosi qui hoc dicūt mentiuntur per collum coꝝ: q̄a fingere ⁊ mentiri est poetarū. Unde dicitur fingere est poetarū. Et Aristoteles in primo libro poetrie dicit q̄ ars poetica: est ars logicalis. Uñ sic arguo. Omnis logicus est mēdex q̄ꝛ decernit falsum a vero: Poetria est ars logicalis. Ergo poete mendaces. Cōtra volo probare qđ Astrologi semꝑ vera dicūt. q̄ꝛ quādo legis in eoꝝ ꝓgnosibus siue p̄nosticationibus erit tēpus serenū: humidum frigidū calidū ⁊ siccū. Et adiungūt in aliquibus regionibus tūc sic intelligitur Semper est serenū ab vltima regione aeris per omnes spheras planetarū vsq̄ ad sextamdecimam spheram de qua Pharabazic Rex turris babilonie pulcra metra scribit in suo fortalicio. Astronomie que nūq̄ adhuc ad plenū potui intelligere. Econtra qñ dicūt astronomi siue p̄nosticatores: quod erit humidū est intelligēdū in mari Oceano. Ligustico Adriatico. Thirreno siue Carpathio. Et qñ dicūt erit frigidū. intelligendū est in summitatibus montiū in fine alte alemanie ⁊ francie. Et qñ dicūt erit calidū: accipiendū est: sub zona torrida. de qua Virgilius (cuius dicta sēꝑ sūt vera) multa scripsit. Sic ergo patet ex p̄cedētibꝰ quod vera sunt scripta Astrologoꝝ. Et quod error nō est in arte: sed lectoribꝰ.

¶ Sequuntur dispositiones quatuor quartarum anni. Et primo de hyeme Capitulum Septimum.

¶ Quia a digniori debet fieri denominatio tractemus primo de hyeme. Nam ille vult esse dñs aliaꝝ quartarū anni vt habetur ī libello: vbi litigant de cuculo ver ⁊ hyems. Et incipiet hyems sole existente in principio capricorni quod fuit anno preterito. xj. die decembris: frigidus erit temperatus in bursa illoꝝ: q̄ ex nimia caliditate solis tempore estiuo oīa bibendo. ludendo ⁊ meretricando consūpserunt. Etiā eclipsus lune in aquario q̄ fuit in p̄cedenti anno. xvj. tredecima tertia Julij: significat mala vestimēta: malas caligas ⁊ de defectu in tisa secundū Albumazar: de magnis cōiūctionibus ⁊ oppositionibus. ⁊ Afrabael. Aben. Lerododam de apotolesmatibus: capitulo secundo propter hoc qđ luna ē recepta a Saturno sed in medio hyeme bonū erit vxorare mulieres ⁊ ducere viros siue maritare: ⁊ non dormire solum propter frigus. Et alique mulieres possent bene mutari ⁊ induere braccas viroꝝ propter receptionem veneris a Saturno sed hoc magis in partibus inferioribus: vt in zelandia vbi omnes mulieres et puelle volunt appellari virgines. ⁊c.

¶ Capitulum octauum de vernali tempore.

¶ Post hyemē sequitur ver secundū kalendariū pastorū: Et incipiet vernale tempus in principio Arietis decima die Martij ⁊ erit pluuiosum ⁊ ventosum ex traditione Bogadodat filij regis Caxscosie in principio voluminis pentacuzorū: ⁊ hoc in aliquibus regionibus prout dixi. ca. de introductorio. Etiam erūt tonitrua maxime in mare Oceano Et venient cum sono ⁊ fetore tonitrua ex lare naturali q̄ causabunt in repletione nimia ⁊ abūdantia ipsiꝰ nature. Timēdū em̄ erit de incensione aque ex fulmine ⁊ igne: quia multi pisces videlicet sprote. allece. pladdisie igne flagrabunt: vt possumꝰ colligere ex collectiōe rapiarij Coccibasij. Et domine Scalmosie q̄ scripserūt de mala custoditiōe astronomice Coquine: ⁊ seruatur ille liber in libraria Regis Turpispotagij in India ad quem nullus pōt habere regressū. Erit bonū facere confessionem ⁊ etiam bonum ꝑ auditoribus: nisi eclipsus fuerit illis suspectus. Sed erit malus aspectus ꝑ bonis socijs ⁊ clericis quibus quadraginta dies magnum tedium generabunt.

¶ Capitulum nonum de estiuali tempore.

¶ Estas incipiet sole existēte in principio cācri vndecima die Junij: erit calidꝰ
aliqñ pluuiosus: ⁊ mutabilis: melior erit ꝑ illis q̇ nō hn̄t tabbardos ⁊ calligas:
quā fuit hyemps. Itē pulices ⁊ pediculi erūt in magna crescētia ꝑcipue apud
canes ⁊ antiquas mulieres male vestitas. Estas etiā erit suspectꝰ ꝑ raptoribꝰ
periculū erit piscare in nemoribus ⁊ siluis: ⁊ capere pisces cū duobus pedibus:
ꝓuideā: autē ne malū a vento ī collo acq̄rāt: ꝓpt̄ ventositatē anni. Et ēt hoies
qui nolunt laborare ⁊ plura consumere q̄̄ lucrare ⁊ postea furare volunt: male
habebunt nisi caueant. ⁊ secundū Juliū firmicū Eudoxum ⁊ Hermippū ꝓpter
aspectum trinum. Saturni ad venerem (qui significāt malum aspectum in pati-
bulo) possent biothanata morte mori.

¶ Capitulum decimum de Autumpnali tempore.

¶ Autūpnꝰ calcator vuarū inchoabit̄ in principio libre die tertiadecima Sep-
tēbris erit frigidꝰ ⁊ siccus ex traditione Demogorgonis Capnomantis. Bo-
num erit bibere vinū mustū: ⁊ assare pyra ⁊ castaneas. Malum erit ꝑ illis q̇ nō
habent pecunias ⁊ oīa bona coꝝ per clunes suos percusserunt (vt dixit Johan-
nes Brabātinus actu residens in Parrisiꝭ apud portā Sācti Jacobi) vbi pe-
regrini siue brodde solēt venire hospitatū Et erit etiā suspectus illis hominibꝰ
quos ṽba impsonalia respiciūt Penitet. ⁊ tedet. miseret. piget. ⁊ pudet. ⁊c. In
Autumpno etiā circa finē disputabunt̄ varie q̄stiones in vico strammuꝫ: tā bo-
ne sicut fecerunt in Linonia de sedecim spheris planetarū ex q̄bꝰ quotlibetatū
fuit: qḋ pascha esset mutādū cū quadragesima: qꝫ nō sciuerūt Joānes de mōte
regio. Gregoriꝰ purbach. Joānes de Gmundt. Et Joānes de liuerijs. Nam il-
li tm̄ decē spheras posuerūt: ⁊ nesciuerūt de epiciclis: q̇ etiā sunt sphere vt scri-
bit Euclides ⁊ frater Rogerus Bacon in suo fornicario Et quelibet planeta
habet epiciclū preter sol. Et epicicli in numero sunt sex: ⁊ sphere scḋꝫ opinio-
nē antiquoꝝ sunt decem: ⁊ secūdū qḋ numeraui per digitos meos: sex ⁊ decem
faciunt sedecim: ergo sunt sedecim sphere. Et hec tene menti nam sūt subtilia: ⁊
supnaturalia. Et multi añ hec nō sciuerūt Prout adhuc disputabo Colōie Et
si aliq̄s vult cōtradicere veniat Colonie in vniuersitate: ⁊ volo cū redarguere.

¶ Capitulum Undecimum de gñali dispo-
sitione mensium. Et primo de Januario.

¶ Quippe ⁊ nempe qm̄ superiꝰ de quatuor specijs anni determinauimꝰ nunc
ad mēses volumꝰ accedere. Et vt hēt̄ in vocabulario Godfralci de Craconia
Mēsis dicit̄ a motu lune dū a sole recessit: ⁊ iteꝝ redit ad eū. Inde dr̄ Mestru-
us ⁊ iñ deriuāt̄ mēstrua mulieꝝ. Et p̄mꝰ mēsis dr̄ Januariꝰ qꝛ sicut ꝑ ianuā in-
tramꝰ domū ita ꝑ illū mēsem nouū annū: sicut pulcre sensit in libro de obscuris
terminibꝰ Razo Calpodificis. Et incipit̄ a. xxxj. decembris hora decima scḋa
postq̄̄ hoies comederūt. In illo puncto bonū erit incipere nouū annū ⁊ ludere
⁊ bibere. Caueāt sibi hoies eclypsati ⁊ defectuosi: vt pecunias suas tūc hēant
⁊ calculēt: qꝛ si in illo pūcto nihil habuerint timēdū ē ꝙ de p̄terito anno nllos
hēbūt fructos. Sꝫ vt possis scire vtrū est añ mediam noctē vel post dabo tibi
vnā cautelā. Pōe digitū tuū pꝰ pollicē i culo tuo si tūc olet d̄ cibo. signū ē qḋ ē
añ noctē Si olet pꝰ stercorē: signū ē ꝙ media nox ē Et hoc mō scietꝭ nouū anū

¶ Plena luna erit octaua Januarij. x. hora añ meridiē. Et erit illa die humid
apud calciatores ⁊ calcifices ꝓpter festū Erhardi i Germania Dies aūt sexta
huiꝰ mēsis erit hūidꝰ Colonie ꝓpter extraneos q̇ veniūt ad vidēdū tres reges
qꝛ multū bibēt Tercia decima die erit hūidū ꝓpter aspectū sextilē lūe ad vene-
rē ⁊ significat nuptias in curia theologoꝝ Colonie ⁊ hoc circiter horā quartā
post vesperas vbi offerēt Canonici species ⁊ chirothecas virginibꝰ de capito-
lio. Et sacerdotes omnes erūt vocati ad nuptias: ⁊ portabūt i vespere sertas

supra caput Etiam celebrabitur in episcopatu Bambergensiū festum stultorū q̄ stultalia sicut Bacchanalia secundū poetas vocantur et hoc in choro ¶ Noua luna hui⁹ mensis mala erit sartoribus in theutonica patria: vbi oēs vilissimo nomine capre appellātur et caueant ne ascendāt supra montes ne a canib⁹ ꝛ venatoribus capiantur

¶ Capitulum decimūsecundum
de dispositione Februarij.

¶ Februarius est mensis secundus in ordine et erit plena luna in eo sexta die hora .v. minuta :o. et faciet celū nebulosum et ventosum propter assoliationē et saltationem Beanorū in Saxonia et erit illa dies Sctē Dorothee et omnes beani illa die erunt leti .esset bonum ꝙ multi scolares et supposita ex Colonia ibi prope essent vt deponerēt beanos ꝛ mgr̄os intitularent ¶ Noua luna .xx. die Februarij hora .v. ventosa erit in partibus superiorib⁹. et hoc faciūt rustici iuxta fornaces supra scampna se calefacientes q̄ ex nimia gulositate poma ꝛ rapas comedunt q̄ generant ventum ex regione Culari. et fm ypocras et Vinocras merdicos expers omnis rapa est ventosa Erit etiā bonū comedere antiquas gallinas capones hilias et farcimina Hoc etiā bene sciūt Canonici Leodij qui tūc accipiūt a subditis suis capones Et etiā Jonckeri in alta almania q̄ tunc annuatim ab eorū rusticis colligunt gallinas. Insuper in isto mense erit festum Mathie et hoc in carnisprivio: cui⁹ vigilia oportet ieiunare et p animaꝫ canis ille sanctus male venit nobis semp in carnisprivio: melius esset quod veniret in quadragesima vt possem⁹ facere cū vna filia duos generos Etiā rustici in Carnisprivio erūt lete mentis ebriosi et timorosi et⁹ post ea sacerdotes etiā terre facient nos in quadragesima. Quare bn̄ dixit Henrick mānus cōpatriota meus quod ille esset audax et haberet magnum cor qui nō timeret rusticos in Carnisprivio. presbiteros in quadragesima. et lupū circa natiuitatem domini quando nix iacet

¶ Cappitulum decimumtertiū de,
dispositione Martij

¶ Plena luna siue oppositio erit septima die, hora .xvij: et, minutis īfinitis. erit humida et vētosa pluet et grandinabit Bonū tūc esset cōmedere pisces galētinā et gelatā Etiam libas pistas in oleo ficos rossinas et cōpostū . Erit etiā bonū collationē facere cū magnis dominis Sed Sueui nō habebūt bona tēpora quib⁹ cōueniet potagia comedere cū sale ex danubio ne Australes submergantur ab aqua: qꝛ nisi illo tēpore sueui consumerēt aquas ex danubio timendū est valde qꝺ danubi⁹ suffocaret eos propter aque magnitudinē. ¶ Noua luna erit .xx. die hora .v. post prandiū humida et tēperate qualificata In Hassia enim homines in quadragesima nō morietur ex crapula et pinguedine Item quia sol intrat in ariete bonū esset comedere arietes si non esset ieiuniū!

¶ Capitulum decimum quartum
de qualificatione Aprilis

¶ In Aprili plena luna erit vj. die hora iij. post, vesperam qꝛ tunc est quadragesima et vespere cantātur an̄ horā decimā secundā. erit autē humida cū aliquali tēpestate Et in isto mēse erit sol in thauro ergo bonū eēt comedere thauros siue vitulos qꝛ solemnizabitur hoc mense pascha Item in vigilia pasche debent pisciū venditores supra paruū pontē ; Parisi⁹ esse vigiles et se cautare ne spolietur a nouellis magistris qui tunc promouebūtur . ¶ Noua luna erit .xx. die eiusdem mensis hora .ix. post prandium

¶ Capitulum .xv. de
effectu mensis Maij

¶ Plena luna erit .v. die Maii hora .xi. post prādiū ⁊ erit suauis ⁊ humida Et erit bonū iacere in longis graminib⁹ ⁊ etiā sedere inter virgines q̄ cū eay virginitate erūt grauate: ⁊ etiā cātare ⁊ fistulare cū puellis: ⁊ chorisare ⁊ hoc propter receptionē veneris in domo ppria. Nam ex traditione Almādalis Chaldei tertio reuolutionū libro. Et Lalzeclis Regis in centiloquio phylarteriorū. Venus in domo ppria signt gaudiū ⁊ iocunditatē. Et interdū bella secreta: de qbus postea dicā. Caueāt sibi virgines ne perdāt virginitatē in graminib⁹ qr p copiā ⁊ excrescētiā graminū nō possēt iterū ibi inuenire. ¶ Noua luna erit .xx. die Maii ii. hora post prādiū Et erit bonū tūc balneare apud vicinū meū iuxta domum Quetel pellis q̄ habēt monetā: qr ibi vēdit vinū rusticoy dulce qđ vocat Mārtcapreges dixit. Prouideāt se rustici in Frāconia: ne submergāt sctm Urbanū in illo mēse: qr illo die erit pluuiosū. Prouideāt se ēt i Bassia rustici ne inebriēt imaginē saluatoris qn ibūt cū crucibus in diebus rogationū. Et Bauarii videant bene añ se: vt diabolū recte cōburant: ne sit post annū necessariū vt secundario cōburatur. Etiā hoīes de Brabātia sint auisati ne comedant Spiritū sctm quē in specie colūbe emitūt in ecclesiis propter periculū. Nā quodā tpe in ptibus Flādrie cōtigit vnū miraculū. qr illa colūba ita emissa dū omnes sursum supra viderent: merdauit in oculo vnius hoīs: ⁊ postea fuit cecus toto tpe vite sue.

¶ Capitulum .xvi. de Junii dispositione.

¶ Plena luna erit die tertia. hora .iiii. añ prandiū vniuersaliter vētosa ⁊ calida sicca ⁊ tenebrosa ⁊ hoīes tūc erūt mirabiliter dispositi in corpore qr gestabūt in ventribus eoy lapides ⁊ faciēt mirabiles digestiōes: vt bñ patebit circa dom⁹ rusticoy vbi pueri colligent lapides: ⁊ porci q̄ eos comedēt. ¶ Noua luna erit .xviii. hui⁹ mēsis hora .xvii. post cenā serena calida ⁊ sicca, ⁊ tonitrua in posteriorib⁹ locis. Bonū erit vinū potare in celariis viennēsium. Prouideant se burgēses ne ex eoy domib⁹ faciāt dom⁹ futuales ⁊ meretricū. qr vt notat in .c. Ancillarum. ff. de petitione hereditatis. ⁊c. In multorū viroy honestissimoy domib⁹ lupanaria exercēt Tñ q̄ lardāt ancillā talis taberne nō veniūt puniēdi: s; si lardant dñam sunt male tractandi. prout in. C. q̄ adulteꝝ. C. ad le. Ju. de Adul. In clemētinis Et ibi. Astrologi Juriste ⁊ Medici valde ponderant textum.

¶ Capitulum .xvii. de Julio.

¶ Julii plena luna erit .iii. die nulla hora minuta septuagitaocto paulopl⁹ calida ⁊ sicca aliqñ variabilis. Tūc messores erūt stiptici in vētre propter potū aquarū. Et ppt pultē quā cōedūt faciēt stercora octo libray. ¶ Noua lūa erit .xviii. huius mēsis hora .vii. minutis tot quot sūt mūdi Democriti. Et erit calida ⁊ sicca. Et tonitruabit ex qb⁹ fulminatiōib⁹ mare Adriaticū erit incēsū. Timendū est Venetis ne fundamenta dom⁹ coy cōburāt. Sed q̄uis ita scribūt Magister Hali Titiuillus: ⁊ Asmodecach: non necessitant añ: quia tps est variabile.

¶ Capitulum .xviii. de dispositionibus mensis Augusti.

¶ Luna plena in hoc mēse erit hora .ix. post comestionē offe. ⁊ erit tēpetuosa ⁊ aliqualiter calida ⁊ sicca circa tertiū aut quartū diē. Et si illo mēse aures asinorū in cāpis sepe mouēt: erit sine dubio postea pluuia. Et hāc practicā docuit mihi qdā bon⁹ socius dū habitarē Pōtremuli in Italia. ⁊ arguebat a loco ab auctoritate affirmatiue, de quodā magno domicello q̄ ei hoc p certo retulit. Et cas⁹ fuit iste aliqñ dū ille pfat⁹ domicell⁹ vellet ire in venatiōe rogauit astronomo suo quē secū hēbat. vtrū illo post prādio eēt bona aura. ⁊ quātoci⁹ ille Astrolog⁹ fecit ex interrogatione vnā figurā aeris. Et cū hoc fecisset dicebat qđ eēt futurū pulcrū tps. Tūc domicell⁹ letauit se ⁊ ascendit cū nobilistis suis equos suos: ⁊ venatorē cū canib⁹ adferri iussit Et sic equitarūt extra in venatiōe. dū

vero sic equitarēt venit eos obuiam in itinere q̄dā pastor cū Asinis: ⁊ fecit crucē añ se ⁊ dixit Bñdicite quo pgitis: erit pessima aura. Tūc cū hoc dixisset: domicellꝰ fecit eum ad se venire. Et q̄siuit causā. Et rūdit Aures asini mei monstrāt michi ventū ⁊ pluuias: nec hoc potuit me vnq̄ꝫ fraudere. Et ergo volo ire cū asinis meis domū. Tūc Astrologus q̄ aderat fuit valde iratꝰ: ⁊ dicebat dño suo ꝙ pastor ille erat rusticꝰ: ⁊ ꝙ nichil sciuit nisi quo ad materiā cōfusā. Et cū iā essēt in venatione ⁊ equitassent ꝑ tres aut quatuor leucas cepit tonitruare. fulminare grādinare. pluere. ⁊ sunt vsq̄ꝫ ad cutē madefacti oēs. Tūc ex illo tpe dicebāt pastores esse ꝓfundos in Astrologia ⁊ eos meliꝰ ex auribꝰ asinoꝝ iudicare q̄ꝫ Astrologos ex capite vel cauda draconis. Et idcirco Itali q̄ sūt prudētissimi libēter eq̄tant sup asinos: ꝓpter hoc ꝙ sunt irrationales Astrologi. ¶ Noua luna erit. xvij. die mēsis p̄dicti calida ⁊ sicca: aliq̄n hūmiditates ꝓducēs q̄n vacce ⁊ boues eriguūt caudas ⁊ faciūt coluros de q̄bꝰ habes in libro de sphera Joānis de sacrobusto. Et in libro de sphera Proculi. Et etiā rō ē q̄ꝛ cōis sunt scabiosi iuxta caudas: ⁊ ergo humiditatem aeris hic citius q̄ꝫ alibi sentiūt. Et hec hic sic posui: quia ex stellis in figura leonis non possum prenosticare.

¶ Capitulum decimumnonum euentuum Septembris.

¶ Plena luna erit. xxx. die Augusti. x. horis añ vesperā erit satis tēperatū. Et tūc Mercatores faciēt reisas v̄sus ptes extras: scilicet ad Franckenfuert Caueāt sibi a Snapgallis. Sexta aūt ⁊ octaua die nulla erit in Frāckenfuert inter mercatores deceptio ꝓpter lunā in cauda draconis. Et durabit vsq̄ꝫ ad nonū diem inclusiue. ¶ Noua luna erit die. xv. septembris hora nona minutis. xv. ¶ Plena luna erit. xxix. die hora. ix. Prouideāt se Bauari vt colligāt illo tpe sub arboribus poma. pyra. glandes ⁊ nuces ne moriantur fame in hyeme.

¶ Capitulum vicesimum de esse ⁊ assentia Octobris.

¶ Noua lūa erit. xiiij. die octobris hora p̄ma post matutinū pluuiosa. Erit tūc festū Calixti qđ clerici nō celebrabūt ꝓpter illā causā: qđ ipse ꝓhibuit sacerdotibꝰ mulieres. Die decima octaua erit humidū apud pictores q̄ꝛ bene potabūt ī festo Luce. Erit etiā bonꝰ aspectꝰ in Colonia. xxi. Octobris ꝓpter festū. xi. miliū v̄ginū. Et studētes tūc de sero erūt leti cātando matutinas. ¶ Plēa luna erit. xxix. die hora. ij. post prādiū pluuiosa. Notarij autem ⁊ scribe in Austria q̄ scribunt decimas: in sero semper facient mulumlabium ⁊ erunt leti.

¶ Capitulum. xxi. de Nouembris qualitate.

¶ Oppositio erit. xxix. die Nouēbris hora p̄ma frigida humida apud medicātes. Sed meliꝰ se habebūt p̄ma ⁊ secūda die. Etiā illi dies boni erūt ꝓ custodibꝰ ecclesiaꝝ. Die decimo ⁊. xi. hoies erūt leti ꝓpter festū Martini. Et tūc Turonenses in Orleans celebrabūt magnū festū in Frācia Multe etiā auce mactabuntur in Sueuia ⁊ Bauaria. ¶ Noua luna erit decima tertia die hora. vij. post prandiū temperata aliq̄n cū vēto ⁊ frigore. In alpibus bonū erit captiuare porcos vagos periculū erit ꝓ auibꝰ ne capiant ab auiatoribꝰ. ¶ Plena luna erit xxvij. die hora. xx ⁊ erit tenebrosū in coquina ꝓpter fimū calidoꝝ carniū porcorū occisoꝝ. Precaueāt sibi Rosendalenses Bauari. ne a ceteris natiōibꝰ capiāt.

¶ Capitulum. xxij. de mense Decembris que est vltima.

¶ Primo dies huiꝰ mēsis erit frigidꝰ ⁊ humidꝰ a sanguine boū q̄ fuerūt interfecti in bassa alemania in mēse Nouēbris. Itē erit hūidꝰ apud potatores. Sexta aūt dies mirabilis erit; q̄ꝛ in multis ecclesijs apparebūt episcopi. ¶ Noua luna erit xij. die hora. xviij. Et vicesima quinta die in choro ecclesie Treuerensis erit mirabilis odor ex holocaustis scolariū: q̄ꝛ tūc scolares portabunt bedeltos ⁊ farcimina in choro ibi assabūt Sed sacerdotes nō possūt cōmedere añq̄ꝫ fece

rūt tres missas: sed viuunt eo tꝑe sicut sturiones ex odore. Die antē vigesima
octaua erit serenum: et exaltabitur potentia episcopoꝝ in prenominatorum Et
hec sunt que ex stellis sub breuibus quodammodo colligere potui.

¶ Capitulum. xxiij. de statibus hominum in gene-
rali ⁊ speciali ꝑ influentia stellaꝝ in eos transfusa.

¶ Vulgi aūt fortuna erit aliqñ bona: aliqñ mala: ⁊ aliqñ mediocris. Diuites
meliꝰ se habebūt q̄ꝫ pauperes. Sani q̄ꝫ īfirmi· Indocti doctiorībꝰ añ ferēt: mul
ti etiā homines egrotabunt. ⁊ multi morientur: ⁊ q̄ hñt multas pecunias: multa
emere possunt: multi ēt añ senectutē morient. Et varia erit mutabilitas rerum
Et hec de vulgi statu. Nunc volumus quedam in particulari scribere.

¶ Saturniste sūt illi qui sub Saturno, sunt: vt indocti theologi. melācolici. ho
mines turpes. iudei et grossi. bancarij. vsurarij. fossores: ⁊ calceoꝝ siue scarpaꝝ
Lappatores ⁊ cōsimiles hoies: erūt hoc anno in rebꝰ eoꝝ fātasiatores: ⁊ ama
būt pecunias ⁊ erūt elati in animis eoꝝ: ⁊ possent theologi bene habere ꝑfe-
ctum ex hominibus extraneis apud Aquisgranum circa Julium.

¶ Jouiste sunt illi q̄ sub Joue sunt vt iudices. iuriste. sanguinei. ⁊ docti theolo
gi: male se habebunt in quadragesima ꝓpter receptionē iouis a sole. ⁊ libētius
comedēt magnos pisces q̄ꝫ paruos. Etiā eclipsus solis p̄teriti anni cuius dñs
fuit Saturnus: qui dat omnem obscuritatem monstrat nobis: q̄ legiste infir-
mabuntur morbo obtabonie propter venerem receptam a Saturno in domo di
uitiarum: qui morbus maxime posset illis contrariari. M: vt dicit Hasbradel
rex pygmeoꝝ discipulus Aristotelis. Necessarium sequitur suum quodlibet,

¶ Marcialiste vt cappitanei. Ruteri. Lanskuecti. pixidiū agitatores. Gentes
de armis. Snapgalli. ⁊ gñaliter oēs eqtātes hoies ꝑ bursas eoꝝ: nō erūt hoc
anno fortunati: ⁊ parū lucrabunt ꝓpter eclypsim 'unc precedentis anni in aqua
rio. Sꝫ Juppiter isto anno sigt amicitiā regum ⁊ dñoꝝ. Et magis erit pax q̄ꝫ
guerre. Sꝫ si p̄dicti Marcialiste volūt lucrare ⁊ contra Eclypsim pugnare Re
linquant Europā ⁊ petant Asiam quia vbi Soldanus est interfectus a Syach
Ismail Sophij ⁊ vbi sūt guerre ⁊ lites i copia. ⁊ hoc ē optimū remediū ꝑ eis

¶ Solariste vt homines qui mundum regunt erunt diuites: ⁊ nisi fortuna mi-
nor eos malo oculo aspiciat: erunt in factis eorum gloriosi ⁊ solaciosi.

¶ Veneriste qualis ego sum qui hoc scripsi et composui fistulatores. ꝑulcre a-
masie. ⁊ ꝑsone amorose: erunt omni tempore bñ venti sed p̄cipue fistulatores.
lutuniste ⁊ musicatores: honorabunt in Februario scꝫ in carnisprivio ⁊ bñ lucra
bunt. Sed quadragesima erit illis suspecta. In speciali autem Lardatrices in
Franckenfurt erunt competenter fortunate: maxime ille qui habitant in loco
dcō in vulgari nostro (rossen gu) Uniuersaliter autē in ciuitate Augusta iuxta
portam Gockinger. Et Parrisius in templo: ⁊ campo galiardo. et Orleans in
curta quisquila. Et Rome et vbiq̄ꝫ in Italia in suburbijs.

¶ Mercurialiste vt Retores. pictores secretarij. scribe ⁊ pharisei. mathemati-
ci ⁊ Astronomi bene se habebunt hoc anno apud reges ⁊ principes. Et scdꝫ cō
siliū Astronomoꝝ aliquoꝝ bonū esset edificare naues in summitatibꝰ montiū
in fine Alemanie ꝓpter annū vicesimū quartū: q̄ erit intra octo annos ꝓxios
In quo erunt. xvj. ꝯiunctiones causantes diluuiū sicut fuit tꝑe Deucalionis et
Pirrhe et timendum est quod machina mundi submergetur: et qꝺ iteꝝ ex lapi
dibꝰ nascent hoies sicut fecerūt Deucalion ⁊ sua ꝯthoralis Pirrha. Ergo vi-
ri ⁊ feie eleuate capita vr̄a ne ab sorbeatis aquā. Nā ꝓpter eclypsim solis in ca
pricorno Indicat finalē effectū post octo annos: Sed ego tñ sentio cū The-
drico de Nouomagio promoto in Colonia ⁊ astronomo: q̄ talia non credit ⁊ q̄
q̄ tā doctꝰ est in illis sicut vnus alius: q̄ nouit horas dicere ex' polo artico, ⁊c

¶ Luniste vt sunt nauigatores Mūcij poste ⁊ hoies in leuitate ↄstantes erūt mutabiles hoc anno ⁊ ibūt de loco ad locū ꝓpter dn̄am anni. Gaudebūt nūcij tempore estiuo ex vmbra arboꝝ. In hyeme male se habebūt ex pluuijs ⁊ niuib⁹ Autūnus erit ꝓ ipsis: qꝛ poterint comedere poma. pyra. ⁊ vuas de arboribus Prouideant tamen se ne acquirant laxatione ventris ⁊ sanguinis merdatiōes

¶ Capitulum xxiiij. de Pace et Guerra.

¶ Sed iā erit idoneū ⁊ decēs vt de pace ⁊ bello dicamus. ⁊ sūt duo opposita. Et primo de pace nihil est meli⁹: qꝛ legit Beati pacifici: qm̄ filij dei vocabunt Et bello nihil pei⁹: qꝛ legit apud Lucanū quarto libro farsalioꝝ. Heu miseri q̄ bella gerūt. et Regū. c. ij. vari⁹ euēt⁹ belli. ⁊ nūc hūc nūc illū cōsumit glad⁹ ss ue cultellus. Sic est qꝺ pauca de ijs volo scribere. Sed qm̄ scd̄m doctores modernos q̄ sunt de via meliori distiguendū est bellū siue guerra: nā aliud est bellū triste ⁊ aliud est bellū dulce. de quib⁹ magister Naso deprofūdas scripsit subtilitates ⁊ volum⁹ relinquere post nos bella tristia. Et loqui de bellis dulcibus Et dico qꝺ saturn⁹ in decima inficiēs luminaria aspectu quarto. In vniuersali scdꝫ Ptolomeū in quadriptitis ⁊ Guidonē Bonatū de reuolutionib⁹ annoꝝ. ⁊ ēt Scarsaliū de padua: scribēs de stellis cū cauda: sigt bella secreta ⁊ erunt illa grādia: qn̄ cauda draconis ꝑueniet ad ꝟginē: ſꝫ tūc erūt equalr̄ dulcia ⁊ secrata. Tn̄ postea timenꝺ est qꝺ eoꝝ bella gn̄abūt post annū sequētē dolorē et tediū: ꝓpter Martē in signo humano q̄ est dn̄s ascedētis: ⁊ sigt gn̄atione pueroꝝ: ꝓpter ꝑticipatione Lune dn̄e anni signs instabilitatē in oibus rebus incептis. Orsa. preterea vidi ēt in stellis qꝺ in Aquisgrano versus occidentē erunt magne interfectiōes ⁊ bella tristia inter bestias sesquipedes ⁊ Hungaros propter receptionē Martis in domo Mercurij. Et erūt tā robusti isti Ungari qꝺ duob⁹ digitꝫ occident illas bestias: nec est mirum: qꝛ scribūt Cronicatores et Storici: q hn̄t originē ab hunnis: ⁊ illi hūni fuerūt Gigātes ⁊ sic est qꝺ sūt tā fortes scdꝫ cōmunē opinionē: Saturnus quoqꝫ in angulo vt dixit Rabbi Clopeatas ⁊ Scaramuzius: quinquagesima questione ꝑma: denotat inuidiā ⁊ rācorē inter Snapgallos ⁊ Mercādisios circa finē Marcij ⁊ principiū Septēbris Sꝫ ꝓpter receptionem Martis in domo Mercurij: possent illi Snapgalli mala morte mori in rota aut patibulo vt scribit Gabrias Arabicus. Erit etiā ꝑ totā Europā magna sanguis effusio circa decimā ⁊ vndecimā diē Aprilis. Erit etiam magnum bellum inter auiatores et aues. inter canes ⁊ lepores. inter murilegos siue cattos ⁊ mures siue glires. inter doctos et ideotas. inter monachos: et oua inter medicos ⁊ empericos. ⁊c.

¶ Capitulum. xxv. de infirmitatibus et egrotatibus.

¶ Scribitur ad Colosenses xj. Uirt⁹ in infirmitate ꝑficit hoc ē bn̄ veꝝ ⁊ cōcedo Tn̄ nemo libenter infirmatur. Sed ad materiā subiectam Mars in sexto aspiciēs Saturnū in opposito sigt infirmitatē in vniuersali in omnib⁹ regionibus: ⁊ post multas opiniones doctoꝝ concludit Azra. Aben. Samuel q̄ fuit Astrologus et Merdicus siue vt alij dicunt Mendicus qꝺ erit infirmitas que Grece siue Hebraice dr̄ Socordia Latine aūt Pigricia: ⁊ hāc multi homies habebūt vt tenuit publice in scolis Magister Luiard⁹ in vico straminū: ⁊ ꝑcipue antique ancille q̄ sunt vltra eoꝝ quadragesimū annū passate. ⁊ egrotabūt etiā hac infirmitate plures monachi circiter matutinū tp̄s. Et quoqꝫ multi famuli: multi scolares: multi ebriatores hāc sentient. In ꝑticulari regnabit illa infirmitas in Austria. Bohemia. Bauaria. Franconia. iuxta fornaces et stufas maxime in hyeme: qꝛ pre magna ifirmitate iacebunt supra scāna se reckādo: vt solēt canes rusticoꝛū añ focū. Dom⁹ aūt octaua ispecta a Marte aspectu sexti

li ſecat mortalitatē i Martio ꝛ fine Aprilis iter piſces Sed toto āno durabit mortalitas inter quadrupedes maxie in pullis ꝛ gallinis ꝛ caponibus. Menſe autē Septēbris vſqꝫ in finē Octobris in bob⁹ ꝛ hoc maxime in Friſia Hollādria zelandria Brabātia ꝛ Geldria Sed in Bauaria ꝛ veſtfalia in porcis. Et etiā in mltis regioib⁹ i aucis Etiā toto hoc āno cecipaꝝ aut nihil videbūt Multi autē ſine cōffeſſione morient Surdi nō bene audiēt Multi podagra laborantes claudicabūt In vetulis edētulis dētes hoc anno nō renaſcebunt Dicūt et Aſtrologi Indeani qꝺ ſenect⁹ hoc anno erit inſanabilis ꝑpter annos ꝑceden tes: qui ſunt illis ſuſpecti caudaon amſecundū Halij Brandelmadal

Capitulū: xxvi. de ſterilitate et Cariſtia

In hoc anno timendū eſt qꝺ apud multos erit magis ſterilis ꝙ fertilis maxime apud paupes mercatores apud ſcolares apud taxillatores et ebriatores: qꝛ floreni rotati aurec corone. ducati. nobilia et Angelote in vniuerſali male in agris ꝛ patrimonialib⁹ eoꝝ creſcēt Sed i ꝑticulari ſcđm opinionē incli⁹ ſētiētiū apud diuites mercatores ſatis competēter creſcēt In Brabātia autē in miricis cāpinie et in zelandia in duuelēdia vinū nō bene creſcet ſed rape in Brabātia ſatis bene ſe habebūt ꝛ Butirū et caſeus in Hollādia ꝑpter luminaria exiſtētia in angulis Saturni Melones et Pepones mediocriter creſcēt i Italia Succaꝝ etiā iſto āno erit rari⁹ apud ruſticos ꝙ burgēſes ꝛ vrbanos Etiā animalia quadrupedia feno fructia ꝛ boues Friſie erūt maioris ꝑcij ꝙ boues Dacie. Haſſie ꝛ. Sueuie. Sed nuces erūt apud Sueuos mediocris ꝑcij Aurū āt et argētū ſm qꝺ ſcribit. Hermes erit charius ꝙ plumbū ꝛ ferꝝ ſiꝰ auricalcū

Capitulū xxvij. de Regib⁹ ꝛ principib⁹

Nā quid ē reges ꝛ principes Nutū dei regunt ꝛ nō ſunt ſub radijs ſtellaꝝ bn̄ ſe habebūt ꝛ nihil volo de iſtis magis ſcribere qꝛ i eos ſtelle nō hn̄t poteſtatē decernēdi Nā cū ſint dn̄i toci⁹ orbis fata eoꝝ ſūmo iudicio dei gubernāt vt ſcribit Juli⁹ firmic⁹ Matheſeos libro ſecūdo Sꝫ ſpetiales reges quorū infinitus nūer⁹ erit. v. Januarij bene eodē die ſe habebūt. Et ꝓſperabūt in factis eorū. Sed ꝛ. Colonie apparebit etiā potētia eorū magis ꝙ in alijs mēſibus in Februario circa Carniſpriuiū qꝛ ſupra currus ꝛ vaſa potētias eoꝝ ꝓnunciabūt

Capitulū xxviij. de aliquib⁹ ꝓuincijs ꝛ ciuitatibus

Italia ditior erit iſto anno ꝙ Stiria vel. Sclauonia propter ſolē in ſecūda domo coniuncta cū venere.

Anglia erit fortunata qꝛ ditior erit ꝙ Scotia ꝛ habebit bonā monetā ꝑpē receptionē ſolis a Saturno

Frācia habebit mirabiles influxus qꝛ ibi gn̄abūt mirabilia mōſtra ꝛ maſculi tā graues vt tipula: alias erit cōpetēter fortunata Et volo pauca hic ſcribere: qꝛ nūc hn̄t ꝓfundos aſtrologos q̄ de eis magna volumina facient

Scotia erit fertilis hoc anno in pediculis ꝛ pulicibus habebūt multos nobiliſtas qꝛ omnes volunt eſſe de ſanguine regis Et eoꝝ patria habebit pati ab aqua ſm Albumazar de paruis coniunctionib⁹

In patria maximi imꝑatoris Gog. Chaam in India naſcētur ex traditiōe Butabas i libro de ſpiritib⁹ nigromāticis hoies cū capitib⁹ cāis ꝛ cū vno oculo ꝛ ibi creſcent zinziber. piper. ꝛ multe ſpecies

Super iſta in terra Cambaloꝝ erit magna mortalitas multi autē homines ab antropophagis mactabuntur ſcđm medicū magni Tartari

Etiā in patria kakath q̄ ē ſecundū Americū Veſpucciū ꝛ. Mādeuillū terra ſiue Regnū pygmeoꝝ multi breues homines naſcebuntur

Brabātia erit hoc āno īfirma ꝑpꝭ. Martiales ſagittas: ſed ille ſagitte nō

sunt de ligno nec habent ferrū in fine quare eis nō nocebūt secūdū .Sebaldū Balbucanū in libro Triplicitatis Sed posset egrotare i' martio ꝛ autumno
¶ Flandria erit cōpetēter fortunata .Butirū apō eos bñ crescet ꝛ hoies libēter comedēt butirū etiā habebūt bonū lac ꝛ faciēt magnos caseos vt faciūt per game q̄ vocant Permesani ꝛ vocabūt isti casei permedani ob silitudinē illoꝝ
¶ Hollandia ꝛ zelādia habebūt hoc āno copiāaquaꝝ ex qua poterūt braxare ceruisiā siue cnollū ꝓpter dñam anni q̄ est aquea Prouideāt se vt bñ faciāt coriū ꝛ bibāt ad amicabiles haustos: ne suffocantur a copia aquarū

¶ Capitulū. xxix. de villis ꝛ Ciuitatibus

¶ Rome erit magna pōpa ꝛ cōgregatio gentiū i .Martio Et tūc qdā hō qui vocat Pasquill⁹ induet mirabili figura ꝛ multi scribent de eo ꝟsus ꝛ metra multi asini mulas sequētur tam bñ de nocte sicut in die Tñ hoc āno, mule steriles erunt
¶ Perusie ꝛ i alijs ciuitatib⁹ Italie ꝛ Lōgobardie i mense; Januarij creabūtur reges ꝛ fiēt ibi ludi iocūditates ꝛ leuitates vsq ad .Martium
¶ Parisius erūt plures magistri nrī q̄ꝫ in Orleans Circa festū Johānis creabit ibi nou⁹ rex ab illis de Basilica siue Bazocrusib⁹ .Castelletani etiā faciēt eoꝝ ꝑpositū sed nō erit in honore ꝓpter tripas quas comedet
¶ Colonia Agrippina habebit lucrum hoc anno ex peregrinis magis q̄ꝫ āno precedenti .Sed habebūt infortuniū aliquale ex monachis
¶ Aquisgrana gaudebit isto anno, magis in mercācijs et⁹ ex speculis ꝛ cornibus q̄ꝫ in sequentibus sex annis
¶ Augusta triumphabit magis hoc anno in pecunia et curtosis mulierib⁹ q̄ꝫ Ratispona
¶ Nuerenberga exultabitur in mēse Februarij circa Carnispriuiū qꝛ secūdum Abrahā Heldech infernū illis cōueniet cōburere Et ex hoc(si bñ fecerint) pñt habere bonos voces omniū nationū et sic Pefferkorij ꝛ oēs Theologi ꝛ sacerdotes essent cōfusi ꝛ male staret cū eis qꝛ secūdū Rosbaldū Crakusiū et Rabiariū pultinoꝝ si Theologi ꝛ sacerdotes nō scirēt dicere, de iferno ꝛ diabolo ꝛ rustici de lupo sacerdotes ꝛ pastores non possent se sustentare
¶ Vienna erit satis felix propter crescētiā vini anni ꝑteriti tñ nō effugiet ꝛ oīno morboꝫ qꝛ plures egrotabūt epilēsia dei Bacchi ꝛ in plateis supra dorsū ꝛ ventrem in dorso volutabuntur
Vratislauia gaudebit isto anno in leporib⁹ ꝓpter Lunā dñam anni Caueant se bene ne in mēse Octobris comedāt asinū ꝓ lepore qꝛ elemēta sunt illis cōtrariātia ꝛ hoc bene posset illis cōtingere sicuti quōdā cōmederūt asinū vsq ad calciamēta ꝛ babbata asini prout videm⁹ adhuc in signū veritatis añ domū ciuitatis vratislauie ꝓ miraculo calciamēta asini
¶ Basilea Friburgiū Andernacū Magūtia Spira ꝛ cetere ciuitates omnes germanie bonos habent aspect⁹ quare habebūt valorē sēpiternū per omnia secula seculorum

¶ Sed veniamus nunc ad partes inferiores

Louaniū secundū cōmētotarē .Ptolomei a Luna gubernabit ꝛ denunciat ei omne bonū Multi apō eos acqrēt dignitates circa festū Pasche In pricipio Septēbris erit apud eos equalis mortalitas sed pax nocebit hominibus
¶ Bruxella habebit lucrum ꝛ honorē a nobilissis circa penthecostes habebit gaudium ꝛ reliqs temporibus se bene habebit
Antdropp q̄ꝫ aliq̄ Antuersam aliq̄ Ant vverpiā vocāt Jnde Ant vverpianus sum. erit ꝓspera in omnib⁹ ꝛ qꝛ habet bonos socios volo plura de ea mētionē ꝗ̄ꝫ de alijs ciuitatib⁹ Scribūt de ea mirabilia Salomon .Macedonius .Et

Marsabith Rex Schytarum videlicet quod isto anno videbit ubi quidem propheta. Tamen Zael Ismaelita dicit quod non erit propheta sed ecclesiastica persona habens quosdam crines tendentes ad albedinem. Quidam etiam fortius dicunt ut zalchus filius Albumasaris quod erit egregia persona et beniuola. Et non in omnibus suis rebus actius. Insuper ex traditione Ptolomei. Et Sude de Galhamio colligitur quod propter Lunam existentem in domo religionis cum beniuolo aspectu Iouis. Habebit gubernationem et regimen tamen super aquas et homines aquosos. Et erit desecta Epicuri multi ecclesiastici. multi seculares erunt desecta eius: et erit solaciosus in rebus suis. Etiam ex milleloquio Salpupatris patet: quod gaudebit facere bonum vultum. Et circiter. xi. vel. xii. Ianuarii habebit magnam potentiam: et extendet regimentum suum cum triumpho: tamen quadragesima non erit pro eo propter malum aspectum saturni ad domum religionis. Et hec pro presenti sufficiunt. Finaliter, concludendo predictum opidum erit gaudiosum hoc anno et bene prosperabit.

¶ Gandauum Brugis et cetere ciuitates Flandrie iusta stella gaudebunt. Et sic de aliis.

¶ Capitulum Ultimum huius prenosticati.

¶ Habetis amorabundi amici Prenosticationem de hoc presenti anno continens magis libertatem et liberum arbitrium hominis quam necessitatem. Et habetis etiam ex secretis michi in visione reuelatis. Tamen quia inuenitur ribaldi et trufatores qui defamant Astrologiam et etiam socium meum magistrum Quarqualinum cornificinum vocantes eum doctorem in theologia bullatum quamuis didicit omnes partes Alexandri: et Logicam in particularibus et sermones dormisecure cum Biblia pauperum et Biga salutis. Et sic est bene fundatus et bonus Rethoricus: et per consequens bonus theologus. Ea propter sum illius cogitationis quod nolo magis pronosticare. Nam non erit hec sciencia tam acceptabilis ut fuit anno preterito. Etiam sunt aliqui tam stercorose superbi: qui dicunt eam non esse perfecte traditam propter inuidiam astronomorum: et nolunt secreta sua aperire: et iactant se a natura esse creatos astrologos. et hii sciunt pronosticare non solum de tempore preteriti perfecti aut plusquam perfecti: sed etiam de futuris. et sciunt an dicere generationem alicuius pueri an debet esse stultus Et hec sunt bene tam mirabilia sicut ego scribo. Credo eos fuisse raptos supra elementa in quintis essentiis et ibi didicisse ex speris quas Ptolomeus Meschallach et Gergis non viderunt secreta astrorum et stellarum: et sic stupenda scire.

¶ Sed quia fui reuelatus et ut sciatis de me in omne cum loquere: Audite mirabilia volo vos docere in duabus horis unam Prenosticationem ex qua semper poteritis quamdiu mundus terrestris steterit scire Astrologiam: Et est super omnes sciencias absconditas quare bene custodite et tenete apud vos ne in manus maleuolorum hec pueniant: alioquin scientia nichil esset. Et hec scripsi vobis: ut si aliquando audiatis de artibus meis miraculosis sitis auisati. Sed iam secretum aggrediamus.

Sequuntur clauicule totius Astrologice secrete perpetue Et primo de proprietatibus signorum

¶ Primo in ariete bonum erit vesci arietes In thauro: thauros: In geminis bonum habere pueros In cancro bonum comedere cancros In leone bonum capere leones In virgine bonum est facere pueros In libra, bonum est librare spes In scorpione malum est ire ad mulieres In sagittario bonum est sagittare In capricorno bonum est capere capricornos et de illis comedere In aquario bonum est balneare et bibere vinum malum, aut aquam In piscibus bonum est comedere pisces

Secunda Clauicula de impressionibus aeris

Secundario pluuie cognoscentur ex morsu pediculorum et motione aurium asinorum ut supra dictum est et caudarum boum pluuiam signat tanta Noua luna quando est acuta cum cornibus suis, signat serenitatem Et quando est densa, signum est pluuie Et quando habet circulum signat, vetum

¶ Tertia Clauicula de Regimine mensium .·.

¶ Terciario inspiciendi sunt dies post natiuitatē: q: sicut dies natiuitatꝫ erit sic habebit se Januarius: sicut dies Stephani ita se habebit Februarius. Sicut dies Johannis ita Martij. Sicut dies Innocentum ita erit dispositus Aprilis Et sic deinceps vsq; in infinitum. Et sunt quidam versi prenosticatiui facti tam a me q̃ ab alijs: que etiam sequūtur Unde.

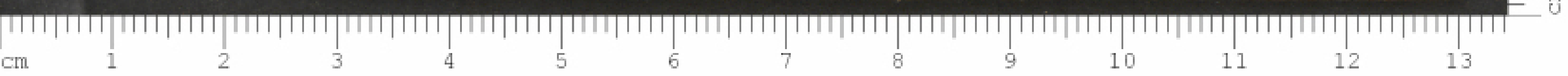
¶ Lector versiculos hos tu custo de mirandos
Sunt quando venti: in festo natiuitatis
Tunc siccum aut humidum erit in pascha festiuitate
In Januario dum ningit pluuia candens
Post aliquos dies percurrit aqua plateas
Et si tunc gelat tunc currit quisq; per aquas
Si fuerit pluuius Processas Martinianus
Talis erit tempus: per quadraginta diebus
Clara dies Pauli multos fructus notat anni
Quando Valentinus nudus portatur in vrbe
Tunc veniunt risus: Estas quia venit abunde .

Et hec pro presenti anno sufficiant. Nam in versiculario meo plura de hac materia dabo in lucem.

¶ Vos autem valete in eternum: ꝛ ne cadatis in infernum: sed bibite bonum phalernum et scandatis in regnum supernum. Ex Colonia. xliij. Undecembꝛ Anno Quingentesies Millesimo Septuagesimo. vij.

¶ Et sic explicāt Prenosticata mirabiliter calculata ꝑ visionē Ortvvini Charitatiui Colonie i bursa Sick Et per postam transportata Heydelberge et ibi Impressata ꝑ Logobaldum Bibi vinum Bibilaque nepotem.·.

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

recueil 3 pieces